

WIADOMOŚCI BANKOWE

Banknoty gdańskie po 25 guldenów z datą 10 lutego 1924 r.

(Dział XII Spisu Okólników).

Bank gdański (die Bank von Danzig) puścił w obieg banknoty po 25 guldenów drukowane na papierze białym o wymiarze $77\frac{1}{2} \times 135$ mm.

W środku przedniej strony banknotu widnieje obraz kościoła Marji, u góry napis „Bank von Danzig”, u dołu zaś pod obrazem oznaczenie wartości banknotu z następującym napisem:

Die Bank von Danzig zahlt dem Einlieferer dieser Note
Fünfundzwanzig Gulden.

Danzig, den 10. Februar 1924.

Bank von Danzig
Meissner.

Z lewej strony obrazu mieści się herb Wolnego Miasta Gdańska, unoszony przez lwy, z prawej natomiast znajduje się wolna kolistą przestrzeń z wodnym znakiem, przedstawiającym stylizowaną podobiznę podług drzeworytu, znajdującego się w gmachu Artusa (Artushof). Cały banknot otoczony jest kompozycją z giloszu i cyfrą 25 w każdym rogu, oznaczającą wartość banknotu. Przednia strona banknotu utrzymana jest w kolorze szarym, przechodzącym po obu stronach w ton żółty na tle wielobarwnem, w którym dla utrudnienia fałszowania wybijają się kolory oliwkowy, zielony, liljowy i pomarańczowy.

W środku odwrotnej strony banknotu widnieje gilosz z nazwą banku i oznaczeniem wartości „Bank von Danzig — Fünfundzwanzig Gulden”. Z prawej strony giloszu przedstawiony jest Neptun na studni przed gmachem Artusa, z lewej zaś u góry i u dołu znaku wodnego wartość banknotu w cyfrach. Całość obrazu odwrotnej strony banknotu, ujęta obwódką z giloszu, utrzymana jest również w tonie szarym, dla utrudnienia zaś fałszowania tło wykonano drukiem tęczowym, którego odcień czerwono-bronzowy na brzegach banknotu przechodzi ku środkowi w kolor fioletowy.

Maszyny do dziurkowania banknotów.

(Dział I Spisu Okólników).

Skarbiec Emisyjny przesłał Oddziałom w maju r. b. maszyny do dziurkowania banknotów. Ponieważ rachunki za nabyte maszyny nie były dotychczas uregulowane, przeto Wydział Administracyjny nie mógł jednocześnie z wysyłką podać Oddziałom faktycznej ich ceny nabycia i z tego też względu większość Oddziałów nie wpisała maszyn tych do spisu inwentarza ruchomości Banku.

Celem uzupełnienia spisu inwentarza podaje się do wiadomości, że koszt maszyn do dziurkowania banknotów wynosi z 534— (złotych pięćset trzydzieści cztery) za sztukę wraz z drewnianym stolikiem.

Oddziały w Krakowie, Lwowie, Toruniu, Poznaniu, Łodzi i Lublinie otrzymały maszyny o skoku 30 mm, a koszt ich wynosi z 625— (złotych sześćset dwadzieścia pięć) za sztukę. Poleca się zatem Oddziałom uzupełnić natychmiast odnośną rubrykę spisu inwentarza ruchomości podaną wyżej ceną i zawiadomić o tem Wydział Administracyjny na formularzu Nr. 454 C.

Podawanie dokładnego adresu podawców na wekslach przedstawianych do dyskonta.

(Dział IV Spisu Okólników).

W związku z artykułem w „Wiadomościach Bankowych” Nr. 5 z dnia 30 czerwca 1924 r. p. t. „Spółność wysyłki protestowanych weksli i dokumentów inkasowych” zawiadamianie podawcy o zaprotestowaniu weksłu napotyka często na pewne trudności w wypadku, jeżeli podawca przebywa w okręgu bankowym innego Oddziału, a podpis jego jest nieczytelny i na wekslu niema stempla, który zawierałby jego dokładny adres. Nieczytelność nazwiska podawcy, względnie brak jego dokładnego adresu powoduje albo niedoręczenie notyfikacji, albo opóźnienie w jej doręczeniu.

Ażeby temu zapobiec, winny Oddziały zwracać uwagę podawcom zwłaszcza tym, których podpis jest nieczytelny, lub w brzmieniu firmy nie mieści się dokładne oznaczenie jego siedziby, na ten ważny szczegół i żądać wypisywania przy nazwisku lub firmie bliższego adresu. Za brak dokładnego adresu podawców na wekslach odpowiedzialne są Oddziały, które weksle takie dyskontują.

Z E S T A

przyznanych kredytów dyskontowych na dzień 30 czerwca

ODDZIAŁY	Banki i inne inst. kre- dytowe	P R Z E M Y S Ł									
		węglowy	naftowy	różny górnictwy	mineral- ny	hutniczy	metalowy	maszyn. i elektr.	budowlan- ny	włókienn- iczy	odzie- żowy i galant.
Warszawa	29,581.500	350.000	1,589.000	118.000	100	4,050.000	6.000	1.000	78.000	100	1.000
Białystok	—	—	—	—	431.000	—	1,347.500	1,620.500	—	1,678.500	18.000
Bielsko	620.500	150.000	100.000	—	—	—	32.000	—	—	822.000	—
Brześć n/Bugiem	2.000	—	—	—	10.000	—	364.000	260.000	80.000	2,313.000	10.000
Bydgoszcz	1,349.500	—	—	—	7.000	—	62.000	69.000	—	—	101.000
Częstochowa	113.000	—	—	—	220.000	100.000	369.000	15.000	5.000	2,466.000	192.500
Drohobycz	15.000	—	300.000	—	—	—	—	—	—	—	—
Gniezno	80.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grodno	—	—	—	—	—	—	—	10.000	—	—	—
Grudziądz	60.000	—	—	—	65.000	—	500.000	300.000	—	—	—
Inowrocław	60.000	—	—	—	2.000	—	—	1.000	—	—	—
Jarosław	—	—	—	—	3.500	—	—	—	—	2.000	2.000
Jasło	15.500	—	55.000	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalisz	60.000	—	—	—	—	—	—	—	41.000	12.000	—
Katowice	425	100.000	—	—	—	515.000	—	1.000	—	—	—
Kielce	200.000	6,000.000	—	—	76.000	4,500.000	706.000	6.000	—	—	—
Kołomyja	5.500	—	—	—	—	—	—	20.000	—	—	—
Kraków	30.000	—	—	—	—	—	—	—	3.000	300.000	15.000
Królewska Huta	4,858.500	800.000	—	200.000	170.000	205.000	34.000	98.000	—	—	—
Leszno	25.500	3,500.000	—	—	—	1,000.000	—	—	—	—	—
Lublin	—	—	—	5.000	—	—	—	5.000	—	—	3.000
Lwów	605.000	—	—	—	—	—	30.500	299.000	5.000	—	—
Łomża	3,476.000	—	660.000	—	—	—	—	3.000	—	—	102.500
Łódź	5.000	—	—	—	—	—	—	15.000	—	5.000	—
Nowy Sącz	118	—	—	—	—	—	148.000	169.000	30.000	21,653.500	77.000
Ostrów	915.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Piotrków	10.000	—	—	—	8.000	—	—	62.500	4.000	—	—
Płock	75.000	—	—	—	55.000	—	—	51.000	—	—	—
Poznań	5.000	—	—	—	—	—	—	15.000	—	—	—
Przemysł	500	—	—	—	—	10.000	1.000	1,130.500	—	44.000	—
Radom	18,700.000	—	—	—	125.000	—	328.000	17.000	—	15.000	—
Równe	10.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rybnik	115.500	—	—	—	—	—	4.000	10.000	—	—	—
Rzeszów	40	100.000	—	—	30.000	—	—	3.000	—	1.000	—
Siedlce	32.500	—	—	—	—	—	—	15.000	—	—	—
Sosnowiec	—	1,823.000	—	245.000	32.000	500.000	45.500	10.000	10.000	959.500	—
Stanisławów	—	—	25.500	—	10.000	—	—	—	—	25.000	—
Starogard	2.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500
Tarnopol	—	—	—	—	10.000	—	—	—	—	—	1.000
Tarnów	3.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tczew	18.500	—	—	—	—	—	100.000	—	—	—	—
Toruń	10.000	—	—	—	—	—	15.000	5.000	—	10.000	1.500
Wejherowo	80.500	—	—	—	3.000	—	—	—	—	—	—
Wilno	2.000	—	—	—	6.000	—	8.000	—	—	42.000	—
Włocławek	550.500	—	—	—	40.500	—	15.000	22.500	5.000	—	—
Razem	103.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	583	100.000	—	—	100	515.000	6.000	1.000	—	100	1.000
	61,795.500	12,723.000	2,729.500	568.000	1,304.000	10,365.000	4,109.500	4,230.000	223.000	30,377.500	636.000

UWAGA. Kredyty markowe wykazane w milionach marek kursywą, kredyty zaś złotowe w pełnych złotych — zwyczajnym drukiem. Przedsiębiorstwa handlowe Oddziału w Katowicach, a mianowicie: Związek kopalń węgla „Robur” z 2 M, Koncern Węglowy Wollheim Caesar z 1,5 M, Polskie Tow. dla Handlu Żelazem z 300/m i Katowicki Handel Żelazem Mp 10 Md, które nie prowadzą handlu na własny rachunek, lecz sprzedają tylko wyroby firm zrzeszonych na ich rachunek, zostały przeniesione: pierwsze dwie firmy do przemysłu węglowego, a ostatni do hutniczego, wobec czego pozycja „Przedsiębiorstwa handlowe” zmniejszyła się o z 3.800/m i Mp 10 Md.

WIENIE

1924 r. (w milionach marek polskich i pełnych złotych).

P R Z E M Y S Ł									Spół- dzielnie spożyw- ców	Rolnic- two	Przedsię- biorstwa handlowe	OGÓŁEM	
chemicz- ny	garbar- ski	papier- niczy	poligra- ficzny	drzewny	cukrow- niczy	gorzel- niany	tytonio- wy	różny spożyw- czy				Ilość podaw.	Suma
1.000			15					60	200.000	1.500	1.525	366	212.300
2,021.000	987.000	1,383.000	156.150	221.500	10,300.000	2,068.500	90.000	260.000	236.000	1,495.500	803.000	29	60,983.650
	60.000		3.000	25.000			100.000					124	1,042.000
65.000	55.000	150.000	20.000	20.000		35.000		110.000	32.000	60.000	21.000	6	4,465.500
14.000				1.000			5.000				500	46	32.500
20.000	50.000	135.000		511.000			16,000	31.000			12.000	104	2,363.500
								110				5	110
191.500	65.000	313.000	20.000	87.000				45.000		83.000	46.000	11	4,331.000
				17.000						40.000		6	372.000
				50.000	100.000	67.000		5.000				11	302.000
25.000	10.000		10.000				4.000			15.000		13	74.000
12.000				5.000			10.000	25.000			15.000	4	992.000
											1.000	16	64.000
				1.000				4.000			6.500	6	19.000
										10.000		12	80.500
10.000	10.000			1.000						100.000	25.000	22	259.000
12.000												22	627.425
398.000								25.000				22	11,124.000
54.500	8.000	100.000		40.000		3.000		1.000		30.000	14.000	4	1,044.000
								5.000		500		69	55.500
472.250	205.000	20.000	65.000	20.000		155.000		150.000	21.000	80.000	722.000	9	8,593.750
4,000.000	10.000							10.000			18.000	7	8,563.500
											100	18	100
											31.000	40	44.000
	3.000			5.000				5.000		4.000	5.000	6	961.500
1,336.000	50.000		108.500	200.000		1,542.000		5.500	1.000	850.000	37.000	6	8,371.500
										15.000	500	353	40.500
367.000	20.000	31.000	5.000	67.000						25.000	84.000	13	118
				80.000		5.000		5.000		60.000	5.000	14	23,591.500
		5.000		6.000		15.000		20.500			5.000	41	165.000
20.000			4.000	19.500		50.000		22.500	3.000	13.000	7.000	6	201.000
				5.000				15.000		50.000	500	6	250.000
791.250	10.000		100.000	70.000		5,270.000	5.000	297.000	28.500	675.000	65.500	69	86.000
140.000	817.500			35.000				500		20.000	20.000	2	27,197.750
57.000	25.000				60.000			2.000			9.000	45	30.000
											1.000	5	1,622.500
	500					300.000		400			6.000	6	63.000
										7.000	10.000	13	202.000
									5.000			2	440
25.000		15.000						25.000			26.500	29	384.000
	1.000		3.000	10.000		25.000		1.500				14	20.000
1.000				10.000		200.000						4	3,716.500
												3	103.000
						1.000		1.000		2.000		11	211.500
								15.000				4	13.000
20.000			15.000	5.000				25.000		20.000	2.000	20	23.500
				30.000								2	125.000
	18.500		5.500	300			7.000	3.500	2.000	6.000	31.000	37	202.000
15.000						10.000		31.000			10.000	25	32.000
													680.300
13.000			15					570	200.000	1.500	1.625		840.493
10,055.500	2,405.500	2,152.000	515.150	1,542.300	10,460.000	9,746.500	237.000	1,146.000	328.500	3,661.000	2,040.000	1.656	173,350.450

Zdolność kredytowa Banku Polskiego.

(Dział IV Spisu Okólników).

Potrzeby rynku gospodarczego stale wzrastają, jednak Bank Polski jako instytucja emisyjna nie może zaspokoić wszystkich wymagań życia ekonomicznego ze względu na ograniczoną możność emitowania banknotów na powyższe cele. Stałe powiększanie kredytów odbywać się może tylko bardzo oględnie i stopniowo, ponieważ najpoważniejszym zadaniem Banku Polskiego jest utrzymanie na odpowiednim poziomie kursu i siły nabywczej waluty polskiej.

Rzecz jasna, że pierwszy okres działalności Banku Polskiego nie pozwala na zupełne wykorzystanie uprawnień statutowych odnośnie do wysokości emitowanych banknotów, oraz, że Dyrekcja narazie zachować musi przetrzeźwą politykę, bacząc, aby stosunek procentowy pokrycia kruszcowego był większy niż 30%.

Ze względu na ogólne zamierzenia rządowe w dziedzinie uzdrowienia stosunków finansowych, ustalone zostało w porozumieniu z p. Ministrem Skarbu pokrycie kruszcowe na około 60%.

Celem poinformowania Oddziałów o sposobie obliczania każdorazowej zdolności emisyjnej na podstawie dekadowego stanu rachunków Banku podaje się następujący przykład:

Pokrycie kruszcowe dnia 30 czerwca 1924 r.

Zapas złota	z 83,4 milionów
„ walut i dewiz	„ 257 „
razem	z 340,4 milionów,

po potrąceniu w myśl § 51 Statutu zobowiązań w walucie zagranicznej „ 59,9 milionów

pozostaje z 280,5 milionów jako pokrycie kruszcowe.

Przy zastosowaniu 60% pokrycia kruszcowego wypuścić można banknotów do wysokości z 467,5 milionów.

Ponieważ obieg banknotów złotych dnia 30 czerwca wynosił „ 334,4 „

pozostaje zatem rozporządzalna rezerwa w wysokości około z 133,1 milionów.

Zważywszy jednak, że kredytu dyskontowego przyznano dotychczas z 201 milionów, z tytułu którego obligo faktycznie wynosi tylko z 138,8 milionów, pozostaje różnica z 62,2 milionów, która niebawem może zostać całkowicie wykorzystaną. Oprócz niewyczerpanego kredytu dyskontowego pod uwagę wziętą być musi ewentualność zrealizowania natychmiast płatnych zobowiązań. Poza to musi Bank mieć również na względzie prawdopodobieństwo wykorzystania przez Skarb Państwa bezprocentowego kredytu w wysokości z 50 milionów, zagwarantowanego § 52 punkt d) Statutu Banku. Wreszcie należy zdać sobie sprawę z możliwości koniecznej interwencji na rynku dewizowym, która wpłynęłaby na uszczuplenie zapasu dewiz.

Okazuje się zatem, że wyżej wzmiankowana rezerwa z 133,1 milionów może być w niedalekim czasie wyczerpana.

Z powyższego przedstawienia wynika, że powściągliwość Banku w sprawie udzielania kredytów jest niezbędna i pod tym kątem widzenia poleca się Oddziałom przy przedstawianiu wniosków kredytowych zachować jaknajdalej idącą wstrzemięźliwość, oględność i ograniczanie się narazie tylko do nieodzownych wniosków, gospodarczo jaknajzupełniej uzasadnionych.

Ruch służbowy.

Zwolnienie ze służby.

Bielecki Feliks, Dyrektor Oddziału w Brześciu n/Bugiem, Załuski Leon, urzędnik z Oddziału w Poznaniu.

Przeniesienia.

Królikiewicz Józef, urzędnik Oddziału w Białymstoku do Oddziału Głównego w Warszawie.

BANK POLSKI.